WESR Weekly Epidemiological Surveillance Report

วารสารรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Thailand

Tel: (66) 2590-3805 Email: wesr@ddc.mail.go.th https://he05.tci-thaijo.org/index.php/WESR/index

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 28 ปี พ.ศ. 2567

Outbreak Verification Summary, Week 28, 2024

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 28 ระหว่างวันที่ 14–20 กรกฎาคม 2567 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อนในโรงเรียน จังหวัดอุตรดิตถ์

พบผู้ป่วยสงสัยโรคอาหารเป็นพิษ จำนวน 110 ราย ทั้งหมดเป็นนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ตำบลในเมือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ วันที่ 9 กรกฎาคม 2567 เวลา 10.00 น. พบผู้ป่วยรายแรกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 มีอาการอาเจียนในห้องเรียน 1 ครั้ง วันที่ 10 กรกฎาคม 2567 พบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 1 ราย มีอาการอาเจียน วันที่ 11 กรกฎาคม 2567 พบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 1 ราย มีอาการอาเจียน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 2 ราย มีอาการไข้ อาเจียน ถ่ายเหลว ผู้ป่วยทั้ง 5 รายไม่ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล วันที่ 12 กรกฎาคม 2567 พบนักเรียนจำนวน 3 ราย เข้ารับรักษาที่โรงพยาบาลพิชัย ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน และปวดท้อง และพบอีก 1 ราย มีอาการถ่ายเหลว วันที่ 13–18 กรกฎาคม 2567 พบนักเรียนป่วยเพิ่มรวม จำนวน 35 ราย และจากการสอบสวนโรคและค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบมีนักเรียนป่วยมีอาการเข้าได้ตามนิยามโรค จำนวน 66 ราย รวมมีนักเรียนป่วยทั้งสิ้น 110 ราย โดยมีการตรวจสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ตรวจโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำดื่มจากตู้กดน้ำ จำนวน 1 ตัวอย่าง เก็บตัวอย่างน้ำประปาตู้กรองน้ำดื่ม จำนวน 1 ตัวอย่าง น้ำดื่มจากตู้กดน้ำ 1 ตัวอย่าง น้ำใช้สำหรับทำอาหาร 1 ตัวอย่าง น้ำแข็งจากถังแช่นม 1 ตัวอย่าง เพื่อตรวจหาเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย พบผลบวกต่อเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียในทุกตัวอย่าง และมือผู้สัมผัสอาหาร 5 ตัวอย่าง พบผลบวก จำนวน 2 ราย พร้อมทั้งมีการเก็บตัวอย่างจากทวารหนักในนักเรียน (Rectal swab) ส่งตัวอย่างตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลทางห้องปฏิบัติการไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสโนโรและไวรัสโรตา และนมโรงเรียนชนิดถุง 1 ตัวอย่าง ส่งตัวอย่างตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

การดำเนินการ

1) ทีมสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT โรงพยาบาลพิชัย) ดำเนินการสอบสวนโรค ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2567 ตรวจสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมด้วยชุดตรวจภาคสนามด้วยชุดตรวจเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (อ 13) เก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ และแจ้งปิดโรงเรียน วันที่ 15–19 กรกฎาคม 2567 เพื่อทำความสะอาดอาคารเรียน และเปิดอีกครั้งในวันที่ 23 กรกฎาคม 2567 พร้อมทั้งให้คุณครูประจำชั้นรายงานเด็กป่วยเพิ่มเติมทุกวันจนกว่าจะเปิดเรียนตามปกติ

2) ทีมสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT โรงพยาบาลพิชัย) แจ้งปิดโรงเรียนวันที่ 15–19 กรกฎาคม 2567 เพื่อทำความสะอาดอาคารเรียน และเปิดอีกครั้งในวันที่ 23 กรกฎาคม 2567

พร้อมทั้งให้คุณครูประจำชั้นรายงานเด็กป่วยเพิ่มเติมทุกวัน จนกว่าจะเปิดเรียนตามปกติ

3) ทีมสอบสวนโรคจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ โรงพยาบาลพิชัย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการสอบสวนโรค เก็บตัวอย่างตรวจสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ด้วยชุดตรวจภาคสนาม ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2567 และส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการวันที่ 16 กรกฎาคม 2567 อยู่ระหว่างตรวจผลทางห้องปฏิบัติการ และประสานพื้นที่ เฝ้าระวังเด็กป่วยเพิ่มเติม และติดตามเหตุการณ์การระบาด

2. การประเมินความเสี่ยงของโรคอาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษ

ในปี พ.ศ. 2567 มีจำนวนรายงานเหตุการณ์อาหารเป็นพิษจากเห็ด 23 เหตุการณ์ เริ่มมีการรายงานเพิ่มมากขึ้นโดยจำนวนเฉลี่ยของการรายงานเหตุการณ์เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่กรมอุตุนิยามวิทยาประกาศเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน สำหรับจังหวัดที่มีการรายงานเหตุการณ์สูงสุด ได้แก่ จังหวัดเลย ยโสธร ตาก และอุดรธานี และจากการเฝ้าระวังเหตุการณ์ตรวจสอบข่าวการระบาดสัปดาห์ที่ 29 ระหว่างวันที่ 15–21 กรกฎาคม 2567 มีรายงานอาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษจำนวน 4 เหตุการณ์ และจากการสอบสวนโรคพบว่า ผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตมีการซื้อเห็ดมาปรุงอาหาร จำนวน 1 เหตุการณ์ เก็บเห็ดจากพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ตนเองอาศัย 1 เหตุการณ์ และนอกพื้นที่ 2 เหตุการณ์ โดยผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่แสดงอาการอาเจียน ปวดท้อง และถ่ายเหลว และสถานการณ์ฤดูฝนของประเทศ กรมอุนิยมวิทยาคาดว่าจะสิ้นสุดในเดือนตุลาคม 2567 ดังนั้น ประเทศไทยอาจมีการพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตด้วยเห็ดพิษเพิ่มมากขึ้น จากปัจจัยเสี่ยง คือ การขาดความเชี่ยวชาญในการเก็บเห็ด ประกอบกับไปเก็บนอกพื้นที่ของตนเอง ดังนั้น เพื่อเป็นการลดการป่วยและการเสียชีวิตจากการรับประทานเห็ดพิษ อาจต้องเร่งสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนโดยเฉพาะภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลีกเลี่ยงการเก็บเห็ดที่ไม่เคยเก็บหรือไม่มั่นใจว่ารับประทานได้ หลีกเลี่ยงการรับประทานเห็ดร่วมกับแอลกอฮอล์ หากบริโภคเห็ดแล้วมีอาการผิดปกติ ให้รีบไปพบแพทย์เพื่อวินิจฉัยและรักษาทันที นอกจากนี้อาจสื่อสารแนวทางเวชปฏิบัติเพื่อการวินิจฉัยโรค และการรักษา แก่บุคลากรทางการแพทย์ เนื่องจากพิษจากเห็ดบางชนิดต้องใช้การรักษาที่จำเพาะ

สถานการณ์ต่างประเทศ

กระทรวงสาธารณสุขกัมพูชาแถลงพบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 รายใหม่

วันที่ 8 กรกฎาคม 2567 กระทรวงสาธารณสุขประเทศกัมพูชา มีการแถลงการณ์ให้ประชาชนทราบพบเด็กหญิงอายุ 5 ขวบ ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ยืนยันผลตรวจโดยสถาบันสุขภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2567 เด็กหญิงผู้นี้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโพธิ์ ตำบลพระบาทจันโจม อำเภอคีรีวง จังหวัดตาแกว ซึ่งเป็นพี่สาวของเด็กชายวัย 3 ขวบ ที่ติดเชื้อเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2567 ทั้งสองอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรักษาโดยทีมแพทย์ระบุอาการของผู้ป่วยไม่รุนแรง

จากการสอบสวน เมื่อประมาณ 10 วันก่อนป่วย พบไก่ตายในหมู่บ้านและที่บ้านของผู้ป่วย ซึ่งผู้ป่วยได้รับประทานอาหารที่ประกอบจากไก่ที่ตายแล้ว ทีมตอบสนองเหตุการณ์ฉุกเฉินของกระทรวงสาธารณสุข ร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นทุกระดับ ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบและค้นหาแหล่งแพร่เชื้อ ทั้งในสัตว์และมนุษย์ และยังค้นหาผู้ต้องสงสัยและผู้ที่สัมผัส เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในชุมชน พร้อมแจกจ่ายยาทามิฟลู (Tamiflu) ให้กับผู้สัมผัสใกล้ชิด และจัดทำแคมเปญให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนในหมู่บ้าน

กระทรวงสาธารณสุขเตือนประชาชนเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N1 เนื่องจากยังคงเป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพ หากมีอาการไข้ ไอ น้ำมูกไหล หรือหายใจลำบาก และเคยสัมผัสกับไก่ป่วยหรือตายในช่วง 14 วันก่อนเริ่มมีอาการ ขอให้หลีกเลี่ยงการพบปะหรืออยู่ในที่ชุมนุมที่มีคนจำนวนมาก และรีบไปพบแพทย์ที่สถานพยาบาลใกล้บ้านโดยเร็วที่สุด